

**ЭДИЙН ЗАСГИЙГ СЭРГЭЭН ХӨГЖҮҮЛЖ, ТОГТВОРТОЙ ХӨГЖЛИЙГ БИЙ БОЛГОХ “БАЯЛАГ
БҮТЭЭГЧ-БАЯНХОНГОР” ХӨТӨЛБӨРИЙН 2023 ОНЫ ХАГАС ЖИЛИЙН ХЭРЭГЖИЛТ
(Шинэжинст сум)**

2023 оны 06 дугаар сарын 05

Залаа

Д/д	Зорилт	Арга хэмжээ	Хэрэгжих хугацаа	Зарцуулсан хөрөнгийн хэмжээ, эх үүсвэр (сая төгрөг)	Зорилтот түвшин, үр дүнгийн үзүүлэлт	Хүрсэн түвшин, үр дүн	Хэрэгжилтийн хувь	Дээд шатны байгууллагын үнэлгээ
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	ХОЁР. ХӨДӨӨ АЖ АХУЙН ИННОВАЦИЙГ НЭВТРҮҮЛЖ, КЛАСТЕРИЙН ЗОХИОН БАЙГУУЛАЛТАД ОРУУЛАХ	2.2. Ашиг шимийн чиглэлээр нь төрөлжүүлэн хөгжүүлэх бүс нутгуудад Монгол оронд дасан зохицсон баталгаажсан үүлдэр, омгийн малаас шилэн сонгосон цөм сүргийн сайжруулагчийг үржилд ашиглан ашиг шимийг нь нэмэгдүүлнэ.	2022 - 2024	14 сая		Хүнс хөдөө аж ахуй хөнгөн үйлдвэрийн яамнаас Монгол оронд үржүүлж байгаа 5 төрлийн малын үржлийн бүс нутгуудыг тогтоосон .Энэ чиглэлийн дагуу Залаажинст үүлдрийн ямаан сүргээс бойжуулсан хээлтүүлэгч хээлтэгчээр тус аймгийн говийн бүсийн сумдад үндсэн сайжруулагчаар ашиглаж байна.2022 онд тогтвортой ноос ноолуур хөтөлбөрийн санхүүжилтээр Баацагаан Баянцагаан Богд Жинст сумдад хээлтүүлэгч тус бүр 5 толгойг, хээлтэгч тус бүр 30 толгойг нийлүүлсэн.Энэ онд төслийн санхүүжилтээр 14 өрхийн цөм сүрэгт хянан баталгаа хийж,бүтээгдэхүүнийг шинжилгээнд илгээлээ. Мөн яамны захиалгаар цөм сүргийн хээлтүүлэгч бойжуулах тендерийн үйл ажиллагаа зарлагдсан.	70%	70%
2	ГУРАВ. ТӨР, ХУВИЙН ХЭВШЛИЙН ТҮНШЛЭЛ, ХАМТЫН АЖИЛЛАГААНЫ	3.1. Жижиг, дунд үйлдвэрлэлийг дэмжсэн, бизнесийг хөгжүүлэхэд чиглэгдсэн бодлого, эрх	2022 - 2024	70000, Залаа шинэ-эргэлт хоршоо		Жижиг дунд үйлдвэрлэлийг хөгжүүлэх, бизнес эрхлэгчдийг чадавхжуулах зорилгоор Залаа шинэ-эргэлт хоршооноос 1 хүнийг Баянхонгор аймагт зохион байгуулсан сургалтад 1-р улиралд хамруулсан. BEST хөтөлбөртэй хамтран сумандаа бизнес төсөл хэрхэн бичих талаарх сургалт хийж тус сургалтад 22 иргэн хамруулсан.	70%	70%

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	МЕНЕЖМЕНТИЙГ САЙЖРУУЛАХ	зүйн орчныг сайжруулж, бизнес эрхлэгчдийг чадавжуулах, сургаж дадлагажуулах, судалгаа мэдээллээр хангах, үйл ажиллагааг нь сурталчлах замаар бизнесийн таатай орчныг бий болгоно.						

“ЗӨВ АМЬДРАЛ” ДЭД ХӨТӨЛБӨР

Д/д	Зорилт	Арга хэмжээ	Хэрэгжих хугацаа	Зарцуулсан хөрөнгийн хэмжээ, эх үүсвэр (сая төгрөг)	Зорилтот түвшин, үр дүнгийн үзүүлэлт	Хүрсэн түвшин, үр дүн	Хэрэг жил тийн хувь	Дээд шатны байгуул лагын үнэлгээ
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	1.1. Өсвөр үе болон иргэд, төрийн албан хаагчдын эрх зүйн мэдлэг, хандлагыг дээшлүүлэх замаар архийг жигших	1.1.4. Цахим орчинд “Би архи хэрэглэдэггүй” challenge өрнүүлэх	2021 - 2024			Би архи хэрэглэдэггүй challenge-ийг эхлүүлээд байна. Энэ challenge-д нийт 14 хүн дамжсан байгаа боловч 86 хандалт авсан. Үр дүн нь гарах хугацаа болоогүй.	30%	30%
1	2	3	4	5	6	7	8	9

	сэтгэл зүйтэй болгох сургалт, сурталчилгаа нөлөөллийн ажлыг тогтмол зохион байгуулах							
2	2.1. Архидан согтуурах, гэмт хэрэг, зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх, хяналт тавих арга хэмжээг иргэд, гэр бүл, төрөл садан, хамт олон, төрийн болон төрийн бус байгууллага, аж ахуйн нэгжийн нэгдмэл хамтын үйл ажиллагаанд тулгуурлан зохион байгуулна.	2.1.1. Согтууруулах ундаа хэтрүүлэн хэрэглэж орчиндоо айдас төрүүлдэг, удаа дараа эрүүлжүүлэгддэг архины хамаарал бүхий иргэдийг “Жаргалтай амьдрал төв”-д холбон зуучилж, нийгэм, сэтгэл зүйн үйлчилгээнд хамруулах.	2021 - 2024			Архидан согтуурах, гэмт хэрэг, зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх, хяналт тавих арга хэмжээг Цагдаагийн хэсэгтэй хамтран зохион байгуулж ажилласан бөгөөд 1 иргэн шүүхээр баривчлах шийтгэл авсан, нийгэм сэтгэл зүйн үйлчилгээнд хамрагдсанаар эргээд гэр бүлтэйгээ амьдарч байна.	30%	30%
3	нэгжийн нэгдмэл хамтын үйл ажиллагаанд тулгуурлан зохион байгуулна.	2.1.3. Архинд донтох өвчтэй хvн болон түүний гэр бүлийнхэнд эрүүл мэнд, сэтгэл зүйн зөвлөгөө өгөх,	2021 - 2024			Архинд донтох өвчтэй хvн болон түүний гэр бүлийнхэнд эрүүл мэнд, сэтгэл зүйн зөвлөгөө өгөх, дэмжлэг үзүүлэх энэ чиглэлээр 1 иргэнийг төрөл садан, хамт олны нөлөөлөл, үүрэг хариуцлагыг нэмэгдүүлэх чиглэлээр нөлөөллийн арга хэмжээ зохион байгуулсан нь үр дүнгээ өгч ажлаа хийх, архи уухгүй байх амлалттай 2 сар болж байна, зорилтот бүлгийн 1 иргэнийг ажлын байранд оруулж өрхийн орлогыг нэмэгдүүлэх чиглэл барьж ажиллаж байна. Эхний хагас	70%	70%
1	2	3	4	5	6	7	8	9

		дэмжлэг үзүүлэх үйл ажиллагааг өргөжүүлж, энэ чиглэлээр гэр бүл, төрөл садан, хамт олны нөлөөлөл, үүрэг хариуцлагыг нэмэгдүүлэх чиглэлээр арга хэмжээ зохион байгуулах.				жилд 2 иргэнд хандан нөлөөллийн ажил хийснээр эерэг хандлага бий болсон.		
4	2.1. Архидан согтуурах, гэмт хэрэг, зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх, хяналт тавих арга хэмжээг иргэд, гэр бүл, төрөл садан, хамт олон, төрийн болон төрийн бус байгууллага, аж ахуйн нэгжийн нэгдмэл хамтын үйл ажиллагаанд тулгуурлан зохион байгуулна.	2.1.4. Архины хамаарлаа шийдвэрлэсэн болон эрсдэл бүхий хүмүүсийг дахин архи уухаас өөрийгөө хамгаалах арга ухаанд сургах, үүнд мэргэжлийн баг туслалцаа үзүүлэх ажлыг зохион байгуулах	2021 - 2024			Архины хамаарлаа шийдвэрлэсэн болон эрсдэл бүхий хүмүүсийг дахин архи уухаас өөрийгөө хамгаалах арга ухаанд сургах 2 иргэнтэй ажилласан бөгөөд 1 иргэн амлалт өгснөөс хойш 2 сар архи уугаагүй байгаа, 1 иргэнд үр нөлөө гараагүй.	30%	30%

ХОГ ХАЯГДЛЫН МЕНЕЖМЕНТИЙГ САЙЖРУУЛАХ АЙМГИЙН ХӨТӨЛБӨР

Д/д	Зорилт	Арга хэмжээ	Хэрэгжих хугацаа	Зарцуулсан хөрөнгийн хэмжээ, эх үүсвэр (сая төгрөг)	Зорилтот түвшин, үр дүнгийн үзүүлэлт	Хүрсэн түвшин, үр дүн	Хэрэгжилтийн хувь	Дээд шатны байгууллагын үнэлгээ
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	ХОЁР. ХОГ ХАЯГДЛЫГ ЦУГЛУУЛАХ, ТЭЭВЭРЛЭХ, ДАХИН АШИГЛАХ, ДАХИН БОЛОВСРУУЛАХ, УСТГАХ ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНД ОНОВЧТОЙ ТЕХНОЛОГИЙГ НЭВТРҮҮЛЖ, ХҮЛЭМЖИЙН ХИЙГ БУУРУУЛАХ	2.3. Сумдуудын хогийн төвлөрсөн цэгүүдийг хог хаягдлын хуульд заасны дагуу 3 дугаар зэрэглэлд үе шаттайгаар шилжүүлэх	2021 - 2025			Сумын төвийн төвлөрсөн цэгийн хог хаягдлыг дарж булшлах, шинээр байгуулах төсөл боловсруулсан бөгөөд нийгмийн хариуцлагын хүрээнд "Эрдэнэмонгол"ХХК санхүүжилтийг шийдвэрлэхээр гэрээ хэлцэл хийгдэж байна.	30%	30%
2		2.6. Аймгийн төв болон сумдын оршуулгын газруудыг цэгцлэх, хөрсний бохирдлыг бууруулах, ногоон цэцэрлэгжүүлэх арга хэмжээг авч хэрэгжүүлэх	2021 - 2025			Хөдөө орон нутаг учир оршуулгын газрыг цэгцлэх шаардлагагүй.	0%	0%
3		2.8. Аймгийн нутаг дэвсгэрт аливаа хог хаягдал нэн	2021 - 2025			Сумын хэмжээнд "аюулыг авдарлая" сэдэвт уралдааны удирдамж гарган ажилласан бөгөөд сургуулийн 400 гаруй сурагчдыг хамруулан зай, повер банк, чихэвч, эм зэрэг аюултай хог хаягдлыг цуглуулж	30%	30%

1	2	3	4	5	6	7	8	9
		ялангуяа аюултай хог хаягдлыг түр хадгалах, цуглуулах, тээвэрлэх, хадгалах, дахин боловсруулах, устгах үйл ажиллагаанд мэдээллийн технологид суурилсан хяналтын тогтолцоог бүрдүүлэх				аймгийн хэмжээний уралдаанд оролцуулах ажиллагаа зохион байгуулсан. Сумын төвийн байгууллага, аж ахуйн нэгж байгууллагуудын дунд жилийн эцэст үр дүнг тооцохоор удирдамж гарган ажиллаж байгаа бөгөөд байгууллага бүр ахуйн хэрэглээнээс үүдэлтэй аюултай хог хаягдлыг цуглуулж аюулыг авдарлах арга хэмжээ зохион байгуулагдаж 5 байгууллага аянд оролцож байна. Үр дүнг жилийн эцэст дүгнэнэ. Хог хаягдлын ерөнхий байдалд 2 аж ахуйн нэгжид хяналт шалгалт хийж, 1 байгууллагад албан шаардлага хүргүүлж, дутагдлыг арилгуулж ажилласан.		
4	ГУРАВ. ХОГ ХАЯГДЛЫГ БАГАСГАХ, ЭДИЙН ЗАСГИЙН ЭРГЭЛТЭД ОРУУЛАХАД ЧИГЛЭСЭН МЕНЕЖМЕНТИЙН ТОГТОЛЦООГ БҮРДҮҮЛЖ, ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫГ ТАТАХ	3.3. Хог цэвэрлэх, цуглуулах, тээвэрлэх, ангилан ялгах, устгах, булшлах, ажиллагаанд хувийн хэвшлийн аж ахуйн нэгж байгууллагууд, иргэдийн оролцоог бодлогоор дэмжих, үйлчилгээний үнэ тарифыг зөвшилцөн тогтоох	2021 - 2025			“Хоггүй Шинэжинст” аяны хүрээнд хог хаягдлын цэгийг дарж булшлах, шинээр байгуулах төслийг боловсруулж ажилласан бөгөөд хөрөнгө санхүүжилтийг шийдвэрлүүлэн, гэрээ байгуулах шатандаа явж байна. Хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөө боловсруулагдсан бөгөөд хэрэгжилтийг хангах чиглэлээр сумын Засаг даргын 2023 оны 03 дугаар сарын 15-ны өдрийн А/16 дугаарын захирамж гарган дагаж мөрдөж ажиллаж байна. Эхний хагас жилийн байдлаар байгууллага иргэдийн оролцоотойгоор 3 удаа нийтийн их цэвэрлэгээ зохион байгуулагдаж 6 албан байгууллагын нийт 260 гаруй иргэдийг хамруулан 15 тн хог хаягдал, айл өрхийн 95 тн хог хаягдлыг хогийн цэгт хүргэсэн байна.	50%	30%

1	2	3	4	5	6	7	8	9
5	ДӨРӨВ. ХАТУУ, ШИНГЭН ХОГ ХАЯГДЛААС ЯЛГАРЧ БУЙ ХҮЛЭМЖИЙН ХИЙ, ТҮҮНИЙ УУР АМЬСГАЛЫН ӨӨРЧЛӨЛТ, НИЙГЭМД ҮЗҮҮЛЭХ НӨЛӨӨЛЛИЙН ТАЛААРХ ОЛОН НИЙТИЙН ОЙЛГОЛТ, МЭДЛЭГИЙГ НЭМЭГДҮҮЛЭХ	4.1. Хог хаягдлыг бууруулах, ангилан ялгах талаар аймгийн иргэдийн мэдлэг, ухамсрыг дээшлүүлэх, дадал суулгах сургалт, сурталчилгааны ажлыг эрчимжүүлэх	2021 - 2025			Ерөнхий боловсролын сургуулийн захиргаатай зөвшилцөн Хог хаягдал, Байгаль орчны тухай танин мэдэхүйн чиглэлээр 6, 7, 8, 9 дүгээр ангийн 5 бүлгийн 120 сурагчдад сургалт хийж ажиллалаа. Хог хаягдал болон Байгаль орчны чиглэлээр мэдээллийн цагаар 2 удаагийн сургалт мэдээллийг хийж ажиллан давхардсан тоогоор 160 иргэн хамрагдсан байна. Нийт 280 хүн сургалтад хамрагдсан.	70%	70%
6		4.5. Аймгийн хэмжээнд хоггүй шилдэг сум, баг болон аж ахуйн нэгж байгууллагыг шалгаруулах компани ажлыг жил бүр тогтмол зохион байгуулах	2021 - 2025			“Хоггүй Шинэжинст” аяны хүрээнд хог хаягдлын цэгийг дарж булшлах, шинээр байгуулах төслийг боловсруулж ажилласан бөгөөд хөрөнгө санхүүжилтийг шийдвэрлүүлэн, гэрээ байгуулах шатандаа явж байна. Хог хаягдлын менежментийн төлөвлөгөө боловсруулагдсан бөгөөд хэрэгжилтийг хангах чиглэлээр сумын Засаг даргын 2023 оны 03 дугаар сарын 15-ны өдрийн А/16 дугаарын захирамж гарган дагаж мөрдөж ажиллаж байна.	50%	50%
7		4.6. Баянхонгор аймгийн Боловсролын газар, Байгаль орчин аялал жуулчлалын газар, Насан туршийн боловсрол, Политехникийн	2021 - 2025			Сумын хүүхдийн цэцэрлэгийн 5 багш, ажилчид баг бүрдүүлэн хог хаягдал, эко орчин бүрдүүлэх чиглэлээр иргэд олон нийтэд хандсан сургалт сурталчилгааг хийж ажиллаж байгаа бөгөөд 18 хүнд 1 удаагийн сургалт хийсэн. Өөрсдөө биеэр үлгэрлэн хашаагаа янзлах, хогийн ангилан ялгах савтай болох ярих хэлэх биш үлгэрлэх гэсэн зорилт тавьсан байна.	50%	30%

1	2	3	4	5	6	7	8	9
		<p>коллеж, амйгийн хэмжээний бүх ерөнхий боловсролын сургууль, цэцэрлэгүүдийг түшиглэн "Эко Баянхонгор" төслийн хүрээнд "Хог хаягдлын сургагч багш" бэлтгэж, сум, баг, хэсгийн ахлагч нарт иргэдтэй хамтран ажиллах чадавхийг бэхжүүлэх ажлыг үе шаттай зохион байгуулах</p>						
8	<p>ДӨРӨВ. ХАТУУ, ШИНГЭН ХОГ ХАЯГДЛААС ЯЛГАРЧ БУЙ ХҮЛЭМЖИЙН ХИЙ, ТҮҮНИЙ УУР АМЬСГАЛЫН ӨӨРЧЛӨЛТ, НИЙГЭМД ҮЗҮҮЛЭХ НӨЛӨӨЛЛИЙН ТАЛААРХ ОЛОН</p>	<p>4.7. Иргэд, олон нийтэд хог хаягдлын боловсрол олгох сургалт сурталчилгааны ажлын явц, тэргүүн туршлага болон судалгаа, мониторингийн ажлын талаар</p>	<p>2021 - 2025</p>			<p>Иргэд, олон нийтэд хог хаягдлын боловсрол олгох, мониторингийн ажлын талаар интернэт хуудас, Залаажинст, Шинэжинст сумын байгаль, Шинэжинст ЗДТГ бүлгүүдээр мэдээ мэдээллийг тогтмол мэдээлж хэвшсэн бөгөөд хог хаягдлын чиглэлээр 9 удаагийн мэдээллийг 3 группэд оруулсан байна.</p>	<p>50%</p>	<p>50%</p>

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	НИЙТИЙН ОЙЛГОЛТ, МЭДЛЭГИЙГ НЭМЭГДҮҮЛЭХ	аймгийн хэвлэл мэдээллийн хэрэгслүүд, интернет хуудас, бүлгүүдтэй нягт хамтран ажиллах						

**ХОРШООГ ХӨГЖҮҮЛЭХ НИЙГМИЙН ХЭМЖЭЭНИЙ ХӨТӨЛБӨР
АЙМГИЙН ДЭД ХӨТӨЛБӨР**

Д/д	Зорилт	Арга хэмжээ	Хэрэгжих хугацаа	Зарцуулсан хөрөнгийн хэмжээ, эх үүсвэр (сая төгрөг)	Зорилтот түвшин, үр дүнгийн үзүүлэлт	Хүрсэн түвшин, үр дүн	Хэрэгжил тийн хувь	Дээд шатны байгуул лагын үнэлгээ
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	1. Хоршоодын хөгжлийг бодлогоор дэмжих, хоршоо хөгжих таатай орчинг бүрдүүлэх.	1.1. Төр болон хоршоог дэмжигч байгууллагуудын хамтын ажиллагааг өргөжүүлэн хөгжүүлж үр дүнг нэмэгдүүлэх, Хоршоодын хөгжлийг бодлогоор дэмжих, хоршоо хөгжих таатай орчинг бүрдүүлэх;	2020 - 2024	100000000, Хоршоо хөгжүүлэх сан		2022 онд 2 хоршоонд зээл олгосон. Энэ онд зээл олголт хийгдээгүй.	70%	30%

1	2	3	4	5	6	7	8	9
2	2. Хоршоог хөрөнгө оруулалт, санхүү, зээлийн бодлогоор дэмжиж, өрсөлдөх чадварыг дээшлүүлэх замаар ажлын байр нэмэгдүүлэх	2.1. Хоршоог жижиг дунд үйлдвэрлэлийг хөгжүүлэх сан, сум хөгжүүлэх сан болон орон нутгийн хөгжлийн сангийн хөнгөлөлттэй зээлийн бодлогоор дэмжих	2020 - 2024	100.000.000 төгрөг, Хоршоо хөгжүүлэх сангаас		Одоогоор хоршоодод хөнгөлөлттэй зээл олгоогүй байна.	30%	30%
3		2.3. Хөтөлбөр хэрэгжүүлэх арга хэмжээний төлөвлөгөөнд тусгагдсан хөрөнгийн эх үүсвэрийг аймаг, орон нутгийн жил бүрийн төсөвт тусгаж шийдвэрлэх	2020 - 2024			Хоршоо хөгжүүлэх сангийн үлдэгдэл 53 сая.	70%	50%
4		2.4. Ашиглагдахгүй байгаа орон	2020 - 2024			Ашиглагдахгүй байгаа орон нутгийн өмчийн байшин барилга, объект байхгүй учраас хэрэгжих боломжгүй	Х.Б	Х.Б

1	2	3	4	5	6	7	8	9
		нутгийн өмчийн байшин барилга, объектыг хоршоодод үнэ төлбөргүй шилжүүлэх, гэрээгээр эзэмшүүлэх				тул бодлогын баримт бичгийн хэрэгжилтээс хасуулах хүсэлтэй байна.		
5	2. Хоршоогоор дамжуулан түүхий эдийн бэлтгэн нийлүүлэлт, бүтээгдэхүүний	2.1. Хоршоодыг хөрөнгө оруулалт, санхүү, зээлийн бодлогоор дэмжиж, өрсөлдөх чадварыг дээшлүүлэх замаар ажлын байр нэмэгдүүлэх.	2020 - 2024			Одоогоор хоршоодод хөнгөлөлттэй зээл олгоогүй байна.	30%	30%
6	үйлдвэрлэл, борлуулалтын сүлжээний оновчтой тогтолцоог бий болгох замаар орон нутгийн хөгжлийг дэмжих.	3.2. Ажлын байр нэмэгдүүлэх болон хөдөлмөр эрхлэлтийг дэмжих санхүүжилтийн тодорхой хэсгийг хоршооны салбарын үйлдвэрлэл, үйлчилгээг дэмжихэд зарцуулах	2020 - 2024	100.000.000, Хоршоо хөгжүүлэх сан		Хоршоо хөгжүүлэх сангийн хөнгөлөлттэй зээлд 2 хоршоог хамруулсан.	70%	50%
7		3.8. Түүхий эд бэлтгэх,	2020 - 2024	Залаа шинэ-эргэлт		Түүхий эд бэлтгэх, чанарын хамгаалалт, тордолт хийх агуулахыг сумд үйл ажиллагаа явуулж буй 3 хоршоо	90%	90%

1	2	3	4	5	6	7	8	9
		чанарын хамгаалалт, тордолт хийх төвийг хоршооны бүтцэд тулгуурлан сумдад байгуулах		хоршоо, Цармын сувд хоршоо, Бодиос кашмер хоршоод өөрийн хөрөнгөөр		өөрсдийн ажиллах хүчний нөөцөд тулгуурлан өөрийн хөрөнгөөр барьж үйл ажиллагаагаа явуулж байна. Түүхий эд бэлтгэх, чанарын хамгаалалт, тордолт хийх төв сумд байгуулагдаагүй.		
8		3.9. Хоршоодын үйлдвэрлэсэн бүтээгдэхүүнийг сурталчлах, туршлага судлах зорилгоор дотоодын болон олон улсын үзэсгэлэн худалдаанд оролцуулах	2020 - 2024			Хоршоодын үйлдвэрлэсэн бүтээгдэхүүнийг сурталчлах, туршлага судлах зорилгоор дотоодын болон олон улсын үзэсгэлэн худалдаанд оролцоогүй.	0%	0%
9	3. Хоршооны "Сайн засаглал"-ыг төлөвшүүлэн нийгмийн	3.1. Хоршоогоор дамжуулан түүхий эдийн бэлтгэн нийлүүлэлт, бүтээгдэхүүний	2020 - 2024			Сумын хэмжээнд нийт 599 малчин өрх байдаг. Эдгээр өрхүүд "Залаа шинэ- эргэлт" хоршоо, "Цармын цагаан сувд" хоршоо, "Бодиос кашмер" хоршоо, "Залаажинст торгон сүрэг" хоршоодоор дамжуулан малын гаралтай ноос, ноолуур, арьс, шир түүхий эдийг бэлтгэн нийлүүлж байна.	70%	70%

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	үнэлэмжийг дээшлүүлэх.	үйлдвэрлэл, борлуулалтын сүлжээний оновчтой тогтолцоог бий болгох замаар орон нутгийн хөгжлийг дэмжих.						
10		4.1. Хоршооны удирдлага, гишүүдэд зориулсан тусгай хөтөлбөр бүхий байнгын сургалт зөвлөх үйлчилгээг мэргэжлийн байгууллагын оролцоотойгоор үе шаттайгаар явуулах	2020 - 2024	70000, Залаа шинэ-эргэлт хоршоо		Сумын удирдлага болон албан хаагчдын зүгээс өөрсдийн мэдлэг чадварын хүрээнд сургалт, зөвлөн туслах үйлчилгээг үзүүлдэг. 2023 оны 1 дүгээр улиралд Баянхонгор аймагт зохион байгуулагдсан зөвлөгөөнд 1 хоршооны иргэнийг хамруулсан. Замын зардал 70000 төгрөгийг Залаа шинэ-эргэлт хоршооноос өгсөн.	70%	70%

1	2	3	4	5	6	7	8	9
11		4.3. Төр засгаас хоршооны хөгжлийг дэмжих чиглэлээр батлан гаргасан бодлогын баримт бичгийг нийтэд танилцуулах, сурталчлах	2020 - 2024			ЗГ-ын 2022 оны 81-р тогтоолоор батлагдсан хоршооны хөгжлийн дэмжих талаар авах арга хэмжээний тухай тогтоолыг эрх зүйн мэдээллийн цагаар төрийн албан хаагчид болон иргэдэд танилцуулсан. Хөнгөлөлттэй зээл, санхүүжилтийн талаарх мэдээллүүдийг цаг тухай бүрд нь сумын "Залаажинст" цахим группэд байршуулан иргэд, аж ахуй нэгж, хоршоодод мэдээлэл өгсөн.	90%	70%
12	3. Хоршооны "Сайн засаглал"-ыг төлөвшүүлэн нийгмийн үнэлэмжийг дээшлүүлэх.	4.7. Хоршоог дэмжигч шилдэг төрийн түшээг сум, аймгийн түвшинд тодруулан өргөмжилж байх	2020 - 2024			Хоршоог дэмжигч шилдэг төрийн түшээг жилийн эцэст шалгаруулна.	30%	30%

**ГЭР БҮЛИЙН ХҮЧИРХИЙЛЭЛТЭЙ ТЭМЦЭХ ЭНЭ ТӨРЛИЙН ГЭМТ ХЭРЭГ ЗӨРЧЛӨӨС
УРЬДЧИЛАН СЭРГИЙЛЭХ АЙМГИЙН ДЭД ХӨТӨЛБӨР**

Д/д	Зорилт	Арга хэмжээ	Хэрэгжих хугацаа	Зарцуулсан хөрөнгийн хэмжээ, эх үүсвэр (сая төгрөг)	Зорилтот түвшин, үр дүнгийн үзүүлэлт	Хүрсэн түвшин, үр дүн	Хэрэгжилтийн хувь	Дээд шатны байгууллагын үнэлгээ
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	1. Гэр бүлийн хүчирхийллийн гэмт хэрэг, зөрчлийг бууруулах чиглэлээр төрийн болон төрийн бус байгууллагуудын	1.1. Гэр бүлийн хүчирхийллийн гэмт хэрэг, зөрчлийг бууруулах чиглэлээр төрийн болон төрийн бус байгууллагуудын	2020 - 2023			Гэр бүлийн хүчирхийллийн гэмт хэрэг, зөрчлийг бууруулах чиглэлээр төрийн байгууллага төрийн бус байгууллагатай хамтран ажиллах чиглэлээр аймгийн Гэр бүл хүүхэд залуучуудын газраас санаачлан тус суманд 2 удаагийн сургалт, зөвлөгөө өгч ажиллан урьдчилан сэргийлэх ажлыг үр дүнтэй зохион байгуулагдсан гэж үзэж байна. Нийт 98 иргэн 15 гэр бүл хамрагдсан.	50%	30%

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	хамтын ажиллагааг эрчимжүүлэн, урьдчилан сэргийлэх ажлыг үр дүнтэй зохион байгуулж, гэр бүлийн хүчирхийллийн гэмт хэрэг зөрчлийг тодорхой хувиар бууруулсан байна.	хамтын ажиллагааг эрчимжүүлэн, урьдчилан сэргийлэх ажлыг үр дүнтэй зохион байгуулж, гэр бүлийн хүчирхийллийн гэмт хэрэг зөрчлийг тодорхой хувиар бууруулсан байна.						
2	2. Гэр бүлийн хүчирхийллийн гэмт хэрэг зөрчлийг шалган шийдвэрлэж буй эрх бүхий албан тушаалтнуудыг мэргэжил арга зүйн удирдлагаар хангах, Хохирогчдын нууцлал болон аюулгүй байдлын хангаж ажиллах, энэ төрлийн гэмт хэрэг зөрчлийг шалгаж шийдвэрлэх чиглэлээр мэргэшүүлэх	2.1. Гэр бүлийн хүчирхийллийн гэмт хэрэг зөрчлийг шалган шийдвэрлэж буй эрх бүхий албан тушаалтнуудыг мэргэжил арга зүйн удирдлагаар хангах, Хохирогчдын нууцлал болон аюулгүй байдлын хангаж ажиллах, энэ төрлийн гэмт хэрэг зөрчлийг шалгаж шийдвэрлэх чиглэлээр мэргэшүүлэх	2020 - 2023			Аймгийн Гэр бүл хүүхэд залуучуудын хөгжлийн газраас мэргэжлийн 2 багш аймагт урин ирүүлж бүх сумдын нийгмийн бодлогын мэргэжилтэн, сургуулийн нийгмийн ажилтан, дотуур байрын багш, эрүүл мэндийн төвийн дарга, сумын Засаг дарга зэрэг албан тушаал бүхий 5 хүнийг Гэр бүлийн хүчирхийллийн чиглэлээр модуль мэргэжил арга зүйн сургалтад хамруулсан. Тус сумаас 5 хүн 5 өдрийн сургалтад амжилттай хамрагдсан.	50%	30%

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	сургалтанд үе шаттайгаар хамруулах	сургалтанд үе шаттайгаар хамруулах						
3	3. Гэр бүлийн хүчирхийллийн улмаас үйлдэгдсэн гэмт хэрэг, зөрчлийн хохирогч болон холбогдогч нарт шаардлагатай тусламж үйлчилгээ үзүүлэх, сэтгэл зүйн болон хууль эрх зүйн зөвлөгөө тусламж үзүүлэх таатай орчин бүрдүүлэх	3.1. Гэр бүлийн хүчирхийллийн улмаас үйлдэгдсэн гэмт хэрэг, зөрчлийн хохирогч болон холбогдогч нарт шаардлагатай тусламж үйлчилгээ үзүүлэх, сэтгэл зүйн болон хууль эрх зүйн зөвлөгөө тусламж үзүүлэх таатай орчин бүрдүүлэх	2020 - 2023			Гэр бүлийн хүчирхийллийн чиглэлээр 2 кейс нээж ажилласан бөгөөд хохирогч 1 иргэнийг ажлын байранд оруулж, гэр бүлийн тогтвортой байдлыг хангасан. Хүүхдээ зодох байдалд хүрсэн зорилтот бүлгийн 1 иргэнд шаардлагатай тусламж үйлчилгээ үзүүлж ажилласнаар гэр бүлийн байдалд эерэг нөлөөлөл үзүүлсэн. Мөн ажлын байранд зуучилж, өрхийн орлогыг нэмэгдүүлэх боломжийг бий болгосон.	70%	50%
4	4. Өсвөр үе, залуучуудад гэр бүлийн боловсрол олгох, гэр бүлийн амьдралд бэлтгэх, гэр бүлийнхээ өмнө хүлээх үүрэг хариуцлага, чадварыг эзэмшүүлэх	4.1. Өсвөр үе, залуучуудад гэр бүлийн боловсрол олгох, гэр бүлийн амьдралд бэлтгэх, гэр бүлийнхээ өмнө хүлээх үүрэг хариуцлага, чадварыг эзэмшүүлэх	2020 - 2023			Өсвөр үе, залуучуудад гэр бүлийн боловсрол олгох, гэр бүлийн амьдралд бэлтгэх, гэр бүлийнхээ өмнө хүлээх үүрэг хариуцлага, чадварыг эзэмшүүлэх чиглэлээр аймгийн мэргэжлийн 8 хүн тус суманд ажиллаж сургуулийн өсвөр үеийн 32 сурагч хамрагдсан, ганцаарчилсан сэтгэл зүйн зөвлөгөөг 3 сурагч авч гэр бүлийн боловсрол олгох чиг баримжаа авсан байна.	70%	70%
5	5. Иргэдэд хууль зүйн мэдлэг, эрх	5.1. Иргэдэд хууль зүйн	2020 - 2023			Иргэдэд хууль зүйн мэдлэг, эрх зүйн боловсролыг нээлттэй, хүртээмжтэй хэлбэрээр эзэмшүүлэх	30%	30%

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	зүйн боловсролыг нээлттэй, хүртээмжтэй хэлбэрээр эзэмшүүлэх замаар өдөр тутмын амьдралдаа хэрэглэх чадварыг нэмэгдүүлэх;	мэдлэг, эрх зүйн боловсролыг нээлттэй, хүртээмжтэй хэлбэрээр эзэмшүүлэх замаар өдөр тутмын амьдралдаа хэрэглэх чадварыг нэмэгдүүлэх				зорилгын үүднээс сумын хамгийн олон хандалттай Залаажинст группээр мэдээллийг түгээж ажилласан. Мөн гэр бүл, хүүхдээ сонсьё зэрэг сэдвүүдээр байгууллага бүрийн албан хаагчдад сургалт хийж 125 хүн хамрагдсан.		

**БАЯНХОНГОР АЙМГИЙН НОГООН ХӨГЖЛИЙН ХЭТИЙН ЗОРИЛТ
ДУНД ХУГАЦААНЫ БОДЛОГЫН БАРИМТ БИЧИГ**

Д/д	Зорилт	Арга хэмжээ	Хэрэгжих хугацаа	Зарцуулсан хөрөнгийн хэмжээ, эх үүсвэр (сая төгрөг)	Зорилтот түвшин, үр дүнгийн үзүүлэлт	Хүрсэн түвшин, үр дүн	Хэрэгжилтийн хувь	Дээд шатны байгууллагын үнэлгээ
1	2	3	4	5	6	7	8	9
1	ЗУРГАА. ХҮЛЭМЖИЙН ХИЙГ БАГАСГАСАН, БҮС НУТГИЙН БАЙГАЛИЙН НӨӨЦ БАЯЛАГ, СЭРГЭХ ЧАДАВХИД НИЙЦСЭН ДЭД БҮТЭЦ, ХҮН АМЫН СУУРЬШЛЫГ ТӨЛӨВЛӨЖ,	6.5. Айл өрх, албан байгууллагын хашаа, нийтийн эзэмшлийн газруудыг цэцэрлэгжүүлэх, зүлэгжүүлэх ажлыг бүх нийтийн хөдөлгөөн болгож, сумын төв, хот, суурин газруудыг	2018 - 2028			Айл өрх, албан байгууллагын хашаа, нийтийн эзэмшлийн газруудад мод тарих хаврын ажлыг бүх нийтийн хөдөлгөөн болгож сумын Засаг даргын захирамж гарган ажиллалаа. Мод тарих ажлыг гэр бүл, айл өрхийн хүрээнд тарих санаачилгыг өрнүүлж "Гэр бүлийнхээ тоогоор мод таръя", "Ураг удмаа мэдье" сэдвийн хүрээнд мод тарих, шагнаж урамшуулах удирдамжийн дагуу ажиллаж нийт 35 өрхийн 260 мод таригдлаа.	50%	50%

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	ИРГЭДИЙН ЭРҮҮЛ, АЮУЛГҮЙ ОРЧИНД АМЬДРАХ НӨХЦӨЛИЙГ БҮРДҮҮЛНЭ.	ногоон хот болгон хөгжүүлэх бодлогыг хэрэгжүүлэн хувийн хөрөнгөөр тарьж ургуулсан ногоон байгууламж, тарьц, суулгац, ойжуулсан мод, бутыг тарьж ургуулсан иргэд, нөхөрлөл, бүлгүүдийг урамшууллын тогтолцоог бүрдүүлнэ.						
2	ДОЛОО. ЗАСАГ ЗАХИРГАА, НУТАГ ДЭВСГЭРИЙН НЭГЖИЙГ НОГООН ХӨГЖЛИЙН ҮЗЭЛ БАРИМТЛАЛТАЙ, ХАРИУЦЛАГАТАЙ, УЯН ХАТАН, ЧАДАВХТАЙ, ӨНДӨР БҮТЭЭМЖТЭЙ, ХҮНД СУРТАЛГҮЙ, ИРГЭДЭД	7.3. Аймгийн төр захиргааны байгууллага, төрийн өмчийн оролцоотой аж ахуйн нэгжийн худалдан авалтын 20-оос доошгүй хувийг байгаль орчинд ээлтэй, үр ашигтай, хэмнэлттэй бараа, ажил үйлчилгээ худалдан	2018 - 2028			Хэрэгжээгүй.	0%	0%

1	2	3	4	5	6	7	8	9
	ТӨРИЙН ҮЙЛЧИЛГЭЭГ ОЙРТУУЛСАН, ИРГЭДЭЭ НИЙГМИЙН САЙН САЙХАНД ХӨТӨЛСӨН ХӨДӨЛГӨГЧ ХҮЧ БАЙХААР ХӨГЖҮҮЛНЭ.	авахад зарцуулна.						

ХЯНАСАН
ЗАСАГ ДАРГЫН ТАМГЫН ГАЗРЫН
ДАРГА *Л.Батхуяг* Л.БАТХУЯГ

БИЕЛЭЛТ ГАРГАСАН
ХУУЛЬ, ЭРХ ЗҮЙН АСУУДАЛ ХАРИУЦСАН
МЭРГЭЖИЛТЭН *Г.Батчимэг* Г.БАТЧИМЭГ

ДЭД ХӨТӨЛБӨРИЙН 2023 ОНЫ ХАГАС ЖИЛИЙН ХЭРЭГЖИЛТИЙН ТОВЧОО
(Өөрийн үнэлгээ)

2023 оны 06 дугаар сарын 05

Залаа

ДЭД ХӨТӨЛБӨРИЙН 2023 ОНЫ ХЭРЭГЖИЛТИЙН ТОВЧОО			
Хэрэгжилт гаргах нийт арга хэмжээний тоо: 33			
Үүнээс	Үр дүнтэй	100%	-
	Тодорхой үр дүнд хүрсэн	70-90%	14
	Эрчимжүүлэх шаардлагатай	30-50%	15
	Үр дүнгүй	0%	4
	Хэрэгжих хугацаа болоогүй	Х.Б	-
Дэд хөтөлбөрийн хагас жилийн хэрэгжилт 47.6 хувьтай байна.			

_____оОо_____

ДЭД ХӨТӨЛБӨРИЙН 2023 ОНЫ ХАГАС ЖИЛИЙН ХЭРЭГЖИЛТИЙН ТОВЧОО
(Дээд шатны байгууллагын үнэлгээ)

2023 оны 06 дугаар сарын 05

Залаа

ДЭД ХӨТӨЛБӨРИЙН 2023 ОНЫ ХЭРЭГЖИЛТИЙН ТОВЧОО			
Хэрэгжилт гаргах нийт арга хэмжээний тоо: 33			
Үүнээс	Үр дүнтэй	100%	1
	Тодорхой үр дүнд хүрсэн	70-90%	10
	Эрчимжүүлэх шаардлагатай	30-50%	19
	Үр дүнгүй	0%	3
	Хэрэгжих хугацаа болоогүй	Х.Б	-
Дэд хөтөлбөрийн хагас жилийн хэрэгжилт 45 хувьтай байна.			

_____ оОо _____